

Crisis Theologica

Cárdenes, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. III. Quomodo intelligendæ sint propositiones damnatæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

C A P V T III.

Quomodo intelligendæ sint propositiones dannatae?

SVMMARIVM.

Sensus est, illicitum esse desiderare directe mortem proximi ob commoda temporalia. n. 20.

Licitum est desiderare mortem proximo, ad vitandum aliquod ingens malum. n. 21.

Non est licitum præponere commodum temporale vita proximi. num. 22.

Et hinc explicatur sensus propositionis decima tertia. Ibidem.

Ex eodem principio constat sensus, & falsitas propositionis decima quarta. n. 23.

Et propositionis 15. n. 24.

An filius desiderans directe mortem Patris propter hereditatem, desideret illam reduplicative quatenus sibi commodam? n. 25. & seqq:

Quid dicendum de parricidio perpetrato in ebritate? n. 2.

Dicendum est secundo, in ea damnatione propositionum damnari doctrinam, quæ tradit, licitum esse desiderare directe, & immediate mortem proximi, aut gaudere de illa propter commoda temporalia. Quod apud omnes certum esse debuit. Etenim lethaliter peccat, qui sibi ipsi desiderat mortem ob causas levissimas. V. g. Si quis sibi mortem desideraret propter vitandum fastidium, quod concipitur ex nimia loquela alterius, aut ex nimia tufsi socij. Et ideo Antoninus Diana part. 5. tract. 14. resol. 92. premissa doctrina, & periodo P. Granado ex 2. 2. controv. 3. tract. 6. disp. 2. scđt. 4. n. 22. optime dixit. Ex quibus apparet, esse

damnandas de mortali mulierculas, & præsertim vetulas, quæ ob res minimas vociferantur, & optant sibi mortem:]Ex quibus omnibus constat, non licere optare sibi mortem propter bonum levioris momenti. Ergo non licet optare mortem proximo propter bonum levioris momenti. Sed qui optat mortem proximi, non propter ingens aliud malum vitandum, sed propter qualcumque emolumentum temporale, aut propter pingue hæreditatem adeūdam, desiderat illi malum propter bonum levioris momenti: ergo mortaliter illicitum est. Probatur minor: quia vita proximi preferri debet cuilibet emolumento temporali. Nam si id non esset verum, quomodo in extrema necessitate proximi teneretur homo succurrere etiam de necessariis ad statum.

21. Itaque licitum est, & minime sub ea damnatione contetur, desiderare mortem proximo ad vitandum aliquod ingens sibi impendens, sicut etiam licitum est optare sibi mortem, ut evadat aliquod ingens malum, sive temporale, sive spirituale, non tamen est licitum desiderare mortem proximo propter emolumentum temporale non necessarium; quia id censetur bonum levioris momenti, facta comparatione cum vita proximi.

22. Et ex hac secunda conclusione patet, merito damnari decimam tertiam propositionem. Nam tristitia de vita alicuius, aut de morte naturali gaudere ob aliquod emolumentum temporale, ita ut tristitia aut gaudium feratur immediate & formaliter ad vitam, aut mortem proximi, maxime dissonat ratione: quia sic præponitur emolumentum temporale vita hominis. Et idem de affectu petendi, aut desiderandi mortem proximi, quamvis affectus sit inef-

inefficax. Cum quo sit, quod si desiderium feratur solum ad emolumētum temporale pro hypothēsi , in qua Deus vellet , proximum mori, non autem ad mortem illius, tale desiderium non incurrat reatum peccari lethalis; ut dixi initio in suppositione 1.

23. Et ob eamdem rationem, imo & maiorem, damnatur decima quarta propositio, de eo, qui desiderat mortem Patris ob hereditatem sibi obventuram. Diffonat enim maxime rationi, quod præferat hereditatem vitæ Patris. Habetque specialem circumstantiam contra pietatem erga Patrem: debet enim pluris astimare vitam patris , quam alterius proximi. Et hæc circumstantia mutat speciem , quia est contra specialem virtutem.

24. Eodem genere deformitatis scatet decima quinta propositio: quia iuxta eam gaudium filij formaliter & immediate terminatur ad calamitatem Patris : quod illicitum est ob rationes propositas. Si autem id gaudium solum ferretur immediate & formaliter ad effectum acquisitionis divitiarum , & non ad calamitatem Patris; sic non esset peccatum contra charitatem ; sed solum peccaret ex nimio amore divitiarum.

25. Dices: Filius in eo casu gaudet de calamitate Patris, quatenus si bona est reduplicative : ergo sic non peccat. Probatur consequentia. Nam , vt loquitur S. Thomas supra citatus num. 14. *Potest alius, salva charitate optare malum temporale alii cui, & gaudere, si contingat, non in quantum est impedimentum malorum alterius, quem plus tenetur diligere.* Diximus autem , reduplicationem non cadere supra mortem , sed supra effectum.

26. Respondetur, filium in eo casu non gaudere de morte Patris,

quatenus sibi bona est reduplicative, quia cum reduplicatio cadat solum supra formale , nempe supra bonitatem , sive commoditatem propriam; & gaudium filij (quale proponitur in ea propositione) terminetur formaliter ad ipsam calamitatem Patris, & non solum ad commoditatem propriam; inde fit, quod non gaudet de morte Patris reduplicative ut sibi commoda. Qod si filius gaudet de morte Patris reduplicative ut sibi commoda , sic non gaudet de materiali, nempe de morte ; sed formaliter, supra quod fit reduplicatio , nempe de commoditate propria , supposita morte Patris, de qua non gaudet, sed supponit illam contingisse. Et ita hec propositio : *Filius gaudet de morte Patris reduplicative quatenus est commoda sibi; æquivalisti, Filius, præsupposta morte Patris, gaudet de commodo suo :* neque in alio sensu admittenda est.

27. Quod autem dicitur in proposit. 15. de parricidio perpetrato inebritate , nihil habet speciale circa materiam huius dissertationis. Ideo breviter dico, si , quando filius habuit voluntatem se inebriandi , prævidit periculum occisionis Patris, imputatur filio peccatum parricidij , quod si non prævidit , non imputatur. Vide Vasquium tom. 1. in 1. 2. disput. 127. Quod si postea gaudet de calamitate Patris , peccat, graviter; ut dictum est. *Vasq.*

DI-